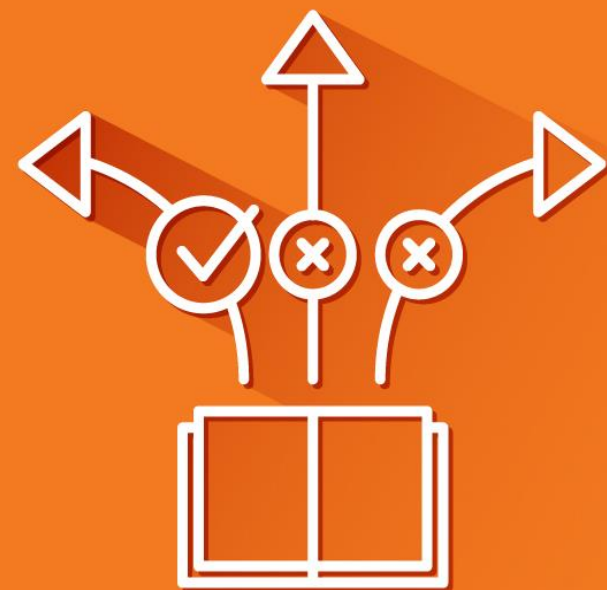

Your own
Path to Learn!

یادگیری خود-راهنما
**Self-directed
learning**

Journal club

دانشجو: زهرا قیصری

IMPORTANCE OF SELF-DIRECTED LEARNING

معرفی خود در اهبری

بخش اول

۴ سه نظریه‌ی اساسی یادگیری بزرگسالان

– آندراگوژی (نولز ۱۹۶۰)

– یادگیری خودراهبر (تاف ۱۹۷۱)

– یادگیری تحول‌گرا (مزیرو ۲۰۰۰)

Your own
Path to Learn!

اصول نظریه‌ی آندراگوژی

- هنگامی که یک فرد بالغ می شود، خودپنداره خود را به از شخصیتی وابسته به شخصیتی خود-هدایت شده تغییر می دهد.
- یک بزرگسال یک مخزن رشدیافته از تجربه را جمع می کند، که منبعی غنی برای یادگیری است.
- آمادگی یک فرد بالغ برای یادگیری با وظایف رشدی نقش اجتماعی او ارتباط نزدیکی دارد.
- با بالغ شدن افراد، در نگاهشان به زمان نیز تغییر بوجود می آید - یعنی از کاربرد دانش برای آینده به کاربرد فوری آن.
- بنابراین، یک بزرگسال در یادگیری بیشتر از آنکه موضوع-محور باشد مشکل-محور است.
- بزرگسالان بیشتر با انگیزه درونی هدایت می شوند تا انگیزه های بیرونی.
- بزرگسالان باید دلیل یادگیری چیزی را بدانند.

پیدایش نظریه‌ی SDL

- اولین فرض از آندراگوژی: فرد زمانی که بالغ می شود، مستقل تر و خودمحورتر می شود.
- این مساله به ماهیت **خود-راهبری** فراگیران بزرگسال اشاره می کند.
- تحقیقات Tough (۱۹۷۱)
- بیش از ۴۵ سال تحقیق در آمریکای شمالی و اروپا اثبات کرده است که بیشتر بزرگسالان درگیر یادگیری خود-راهبر هستند، که این یادگیری به عنوان بخشی از زندگی روزمره اتفاق می افتد و به شیوه ای منظم انجام می شود، اما به یک مربی یا کلاس درس وابسته نیست.

SDL

- در SDL همه چیز در مورد یادگیرنده است که کنترل یادگیری خود را به دست می‌گیرد.
- فرد می‌تواند تصمیم بگیرد که از کلاس یا مربی استفاده کند و یا به یک گروه بحث آنلاین بپیوندد.
- SDL اغلب در موقعیت های رسمی آموزشی مانند آموزش عالی یا تحصیلات تکمیلی حرفه‌ای گنجانده می‌شود.
- یادگیری خود راهبر دربرگیرنده حالت خود هدایتی یادگیرنده، جهت‌گیری و ارزیابی فرایند یادگیری می باشد.

پیدایش نظریه‌ی SDL

– ریشه‌های یادگیری خودراهبر را در حوزه تعلیم و تربیت میتوان در دیدگاه‌های تجربه‌گرایانه **جان دیویی** پیدا کرد. او هشدار می‌دهد که معلم باید راهنمای فراگیران باشد اما نباید در فرایند یادگیری دخالت کند یا آن را کنترل نماید (ویلیامز، ۲۰۰۴؛ به نقل از بهرنگی و مرادی، ۱۳۹۴).

– خودراهبری یک خصیصه شخصیتی در نظر گرفته میشود که برآیند آن فرآیند خودراهبری است. (ویلی، ۱۹۸۳؛ به نقل از کاظمی و نجف‌آبادی، ۱۳۹۰).

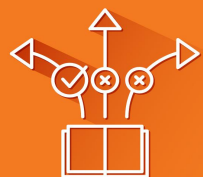
مفروضات SDL

- فراگیران باید خود هدایت شده باشند و نسبت به آن رغبت از خود نشان دهند.
- فرد باید صلاحیت لازم برای توسعه خودمختاری و انتخاب بهترین راه را برای یادگیری داشته باشد.
- فرد باید توانایی یادگیری به طور مستقل را دارا باشد و بتواند این توانایی را به سایر مهارت‌های خود تعمیم دهد.
- در این تعریف برای یادگیری خودراهبر سه متغیر اصلی در نظر گرفته شده است:
خودمدیریتی، خودکنترلی و رغبت یادگیری (کاظمی و نجف آبادی ۱۳۹۰).

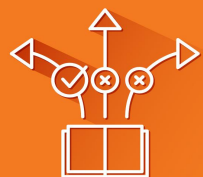
اهمیت SDL

- یادگیری خودراهبر یکی از موضوعاتی می باشد که در زمینه آموزش بزرگسالان بسیار مورد بحث و مطالعه قرار گرفته است. به خاطر اینکه بزرگسالان اغلب در وضعیتی قرار می گیرند که باید به اتکای خود به آموزش و یادگیری بپردازند (میرزایی، ۱۳۹۱).
- همیسترا در کار تحقیقی خود درباره این موضوع ک بین سالهای ۱۹۸۶ تا ۱۹۹۴ انتشار یافت، عنوان نمود که یادگیری خودراهبر حداقل به ۱۶ واژه مختلف از جمله خودآموزی، یادگیری خودمختارانه، خود تعلیمی و خودآموزی بزرگسالان، مورد استفاده قرار می گیرد.

فقط در بزرگسالان!!

- مطالعات اندکی با تمرکز بر روی یادگیری خودراهبر در گروه های سنین پایین تر جمع آوری گردیده است.
- این مطالعات در سطوح دانش آموزان پیش دبستانی، دبستان و متوسطه به انجام رسیده (بارتلوم، ۲۰۱۶).
- مطالعات محدودی تلاش خود را بطور مستقیم معطوف به مطالعه در دانش آموزان متوسطه کرده اند (لیو و دیگران، ۲۰۱۴).

تعاريف خود در اھبيري

بخش دوم

تعریف اول

- اولین تعریف اهداف یادگیری خودراهبر را بررسی می کند. این اهداف عبارتند از :
 - ۱- افزایش توانایی و ظرفیت های افراد تا در یادگیری خودگردان شوند.
 - ۲- پرورش یادگیری تحولی به عنوان مرکز ثقل یادگیری خودراهبر. یادگیری تحولی به معنی یادگیری انتقادی یادگیرنده می باشد (مزینو، ۲۰۰۰؛ به نقل از عبدالحی، ۱۳۹۳).
 - ۳- ارتقای یادگیری آزاد و رفتار اجتماعی به عنوان بخشی جدایی ناپذیر از یادگیری خود راهبر (مریام و کافارلا، ۲۰۰۹، به نقل از عبدالحی، ۱۳۹۳)

تعریف دوم و سوم

– دومین تعریف یادگیری خودراهبر را به عنوان فرایند توصیف می کند. فرایندی که در آن فراگیران یادگیری خود را برنامه ریزی، اجرا و ارزیابی می کنند (مریام و کافارلا، ۲۰۰۹، به نقل از عبدالحی، ۱۳۹۳)

– در سومین تعریف، یادگیری خودراهبر به عنوان یک ویژگی شخصیتی در نظر گرفته می شود. یادگیرنده خودراهبر مسئولیت یادگیری و تعیین اهداف، فعالیت ها، منابع، الویت های یادگیری و سطوح نیرو و انرژی مصرفی را در مقایسه با یادگیرنده دگر-راهبر عهده دار است (فیشر و همکاران، ۲۰۱۳).

چرا خود را هبیری؟! (خصوصیات و ابعاد)

بخش سوم

خودراهبری در افراد

- بیشتر و بهتر از افرادی یاد می گیرند که توسط دیگران به یادگیری ترغیب می شوند.
- اشتیاق و انگیزه بیشتر و قوی تری برای یادگیری دارند و اغلب دارای پشتکار و مقاومت زیاد برای دستیابی به نتیجه دارند
- به طور بهتر و مؤثرتری از یادگیری خود بهره می جویند.
- با ماهیت رشد روانشناختی انسان، سازگار می باشد.
- روش های جدید در آموزش مانند یادگیری از راه دور و برنامه های مطالعاتی غیر سنتی نیازمند مسئولیت بیشتر برای دانش آموزان نسبت به گذشته می باشد.
- افراد بدون داشتن مهارت های یادگیری خودراهبر ممکن است مشکلات بسیار زیادی در تمام کردن یک پروژه یادگیری یا برنامه آموزشی غیر سنتی داشته باشند. (نولز، ۲۰۱۱)

خودراهبری و بزرگسالان

- بزرگسالان در مراحل مختلفی از زندگی خود و برای منظورهای گوناگون با اتکای به خود به یادگیری می پردازند.
- بزرگسالان در نتیجه تغییرات زندگی، علایق و یا به منظور تبدیل شدن به بخشی از جامعه به مطالعه و یادگیری می پردازند.
- آنها یادگیری خود را سازماندهی می کنند و در جستجوی منابع و افرادی هستند که برای این منظور به آنها کمک کنند و دارای خصوصیتی هستند که آنها را قادر می سازند که بر یادگیری خود نظارت کرده و اهداف خود را تکمیل سازند. (مریام، کافارلا و بومگارتنر، ۲۰۱۴)

خودراهبری و بزرگسالان

– یادگیری خودراهبر، نقش مهم انگیزش و اراده را در شروع و حفظ تلاش های یادگیرندگان برای یادگیری نشان می دهد. انگیزش، تصمیم گیری برای مشارکت را هدایت می کند و اراده، زمان شروع و پایان کاری تا دستیابی به اهداف مورد نظر تعیین می کند (کورنو، ۱۹۹۲؛ به نقل از میلر و همکاران، ۲۰۱۰).

خصوصیات SDL

- خصوصیات مشخص و ثابت این یادگیری شامل:
- ۱- پیشقدم شدن یادگیرندگان برای شروع، ادامه و پایان کار یادگیری
- ۲- انتخاب‌های یادگیرندگان به ویژه در بخش های کنترل چارچوب مانند منابع و مشارکت کنندگان، دیده می‌شود. مسئولیت پذیری درباره محتوا مانند روش، موضوع، ارزشیابی و مفهوم وجود دارد (به نقل از درنان و همکاران ، ۲۰۱۲).

مهارت‌های مورد نیاز برای SDL

شش مهارت مورد نیاز برای یادگیری خودراهبر:

- خود ارزیابی از یادگیری
- ارزشیابی خود و دیگران
- تأمل
- مدیریت اطلاعات
- تفکر انتقادی
- ارزیابی انتقادی (لاتیک و چایلد، ۲۰۰۲؛ به نقل از آدی ، ۲۰۱۵)

تمایز خود را هبیری از مفاهیم مشابه

بخش چهارم

یادگیری خودراهبر، خودتنظیم و خودفرمان 22

– مفهوم لغت های یادگیری خود-راهبر (self directed learning)، یادگیری خود-تنظیم (self regulated learning) و یادگیری خود-فرمان (self determined learning) در اغلب مواقع موجب گیج کنندگی در ادبیات مربوط به یادگیری می گردد

(کاسنفروی و کاره، ۲۰۱۴، ساکس و لیجن، ۲۰۱۴).

Your own
Path to Learn!

تفاوت یادگیری خودراهبر و خودتنظیم

- یادگیری خود تنظیم (SRL) بیشتر بر فرایند تفکر و فراشناخت یادگیرنده متمرکز است.
- یادگیری خود راهبر (SDL) بر توانایی یادگیرنده برای شناسایی منابع و یافتن استراتژی های مناسب جهت کسب نتایج مطلوب بخصوص در شرایط حل مسئله تمرکز دارد.
- یادگیرنده خودراهبر (SDL) مسیر یادگیری را تحت کنترل خود دارد در حالی که کنترل یادگیرنده خودتنظیم (SRL) به فعالیت یادگیری محدود گشته است

تفاوت یادگیری خودراهبر و خودفرمان

- یادگیری خودفرمان (SDL)، شباهت بیشتری به یادگیری خودراهبر دارد.
- در یادگیری خود فرمان، یادگیرنده همه یا اغلب تصمیمات مربوط به آنچه باید یاد بگیرد را به عهده می گیرد.
- در یادگیری خودراهبر (SDL)، یادگیرنده اغلب فقط فرایند یادگیری را به عهده دارد و تصمیمات او در جهت چگونگی استفاده از مواد یادگیری است

(هاس وکنیون، ۲۰۰۷؛ به نقل از بارتلوم، ۲۰۱۶).

یادگیرنده خود را هب

بخش پنجم

ویژگی‌های یادگیرنده خودراهبر

- میل و اشتیاق به یادگیری (یوسفی و گردان شکن، ۱۳۹۳)
- لانگ: قادر به تعیین اهداف یادگیری، روش‌های یادگیری، زمینه، فرایند و منابع یادگیری هستند.
- گارتنر و کافارلا:
- ابتکار عمل، استقلال و پافشاری بر یادگیری
- پذیرفتن مسئولیت یادگیری و پذیرش مشکلات به عنوان چالش، نه مانع.
- خودانضباطی، کنجکاوی، تمایل به تغییر یا یادگیری و اعتماد به نفس بالا
- لذت از یادگیری و تمایل به هدف‌گذاری مداوم (سعید و مهربانی، ۱۳۹۲)

ویژگی‌های یادگیرنده خودراهبر

- مسئولیت‌پذیری به عنوان یادگیرنده (براکت و همیسترا، ۱۹۹۱)
- الینگر (۲۰۱۴) به نقل از گاگلیلمینو: آمادگی
- مقیاسی متشکل از ۸ عامل:
- ۱- ذهن باز در جهت فرصت‌های یادگیری ۲- تلقی خود به عنوان یک یادگیرنده موفق. ۳- بلند پروازی و خود اatkایی در یادگیری. ۴- تخصیص آگاهانه مسئولیت برای یادگیری خود. ۵- عشق به یادگیری. ۶- ابتکار. ۷- جهت‌گیری به سمت آینده و ۸- مهارت در استفاده از دانش اولیه و دارا بودن مهارت حل مسئله می باشد.

ویژگی‌های یادگیرنده خودراهبر

- خودمختاری (الینگر، ۲۰۱۴)
- ۴ جنبه‌ی موثر بر خودمختاری
 - ۱- مهارت‌های فنی مرتبط با فرایند یادگیری
 - ۲- دانش درباره موضوع
 - ۳- آگاهی از توانایی‌های شخصی به عنوان یک یادگیرنده
 - ۴- صرف وقت برای یادگیری در مقطع ویژه‌ای از زمان

ویژگی‌های یادگیرنده خودراهبر

- تمایل یادگیرندگان برای مشخص نمودن موارد مطلوب یادگیری خود
- نگرش مثبت به توانایی‌های مربوط به یادگیری در خود
- توانایی تدوین اهداف مناسب
- مهارت در انتخاب راهبردهای یادگیری یا ایجاد راهبردهای جدید برای یک وضعیت خاص
- داشتن ظرفیت برای خود انگیزی و خود انضباطی
- انعطاف پذیری در ایجاد اهداف و انتخاب راهبردهای یادگیری
- درک نقاط ضعف و قوت یادگیری خود
- دانش و مهارت در یادگیری (نرمن، ۲۰۱۲)

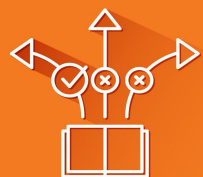
ویژگی‌های اساسی

- تمایل بسیار قوی به یادگیری و کنجکاوی (ون دئور، ۲۰۰۴، سعیدنیا، ۲۰۱۱، ون دئور، هاروی، ۲۰۰۵).
- خودکارآمدی (ون دئور، ۲۰۰۴، ون دئور، هاروی، ۲۰۰۵).
- توانایی بکارگیری ترکیبی از استراتژی‌های یادگیری (ون دئور و هاروی، ۲۰۰۵)
- خود انگیزشی (ون دئور، ۲۰۰۴، ون دئور و هاروی، ۲۰۰۵، جائو، چن و سوو، ۲۰۰۹).
- توانایی مدیریت زمان (ون دئور، ۲۰۰۴)
- توانایی در تنظیم اهداف یادگیری (ون دئور، ۲۰۰۴).
- خلاقیت (دئورینگ و هنریکسون، ۲۰۱۵)

مهارت‌های یادگیرندگان خودراهبر

- ۱- توانایی طرح پرسش، کندوکاو و حل مسئله.
- ۲- توانایی حفظ گشودگی ذهن جهت دیدن نقطه نظرات دیگر
- ۳- توانایی اسکن کردن سریع اطلاعات و انتخاب منابع مرتبط با موضوع
- ۴- توانایی جمع آوری اطلاعات ضمن اجرا از طریق خودنظاره‌گری و گرفتن بازخورد از دیگران
- ۵- توانایی ارزیابی اجرای کنونی شما با استفاده از آن اطلاعات
- ۶- توانایی تبدیل نیازهای یادگیری به اهداف یادگیری، برنامه‌ها و فعالیت‌ها
- ۷- توانایی تنظیم اهداف جهت ارتقاء دادن به عملکرد حاضر.
- ۸- توانایی مشاهده فعال و الگو قراردادن دیگران جهت ارتقاء خود.
- ۹- توانایی پایبندی به یک تعهد محکم برای کار بر روی اهداف
- ۱۰- توانایی حفظ و ادامه دادن به خودنظاره‌گری. (نولز، ۱۹۷۵)

مدلهای یادگیری خودراهبر

بخش ششم

مدل چهار بعدی کندی

– ۴ بعد:

- خودمختاری شخصی: خودگردانی به منزله ویژگی شخصی،
- خودمدیریتی: خودگردانی به منزله رضایت و پتانسیل فرد برای هدایت خودش
- کنترل فراگیر: خودگردانی به منزله شیوه ی سازماندهی آموزش در محیط های رسمی
- خودآموزی: خودگردانی به عنوان پیگیری انفرادی فرصت های یادگیری در محیط های غیر رسمی (مثل محیط های اجتماعی طبیعی)

(وثاقي، ۱۳۸۱).

Your own
Path to Learn!

مدل گرایش به مسئولیت شخصی براکت و همیسترا (PRO)

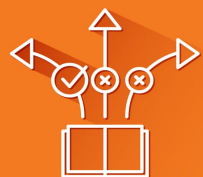
– بعد اول:

– وجود یادگیرنده‌ای که واقعا نقش برنامه‌ریزی، یادگیری و ارزشیابی از یادگیری خود را بر عهده دارد. (روش)

– بعد دوم:

– شخصیت یادگیرنده

– براکت و همیسترا (۲۰۱۱) بر اهمیت ایجاد تعادل میان سطح خودراهبری یادگیرنده و میزان فرصتی که برای یادگیری خودراهبر وجود دارد، تاکید دارند.

مدل یادگیری خودراهبر مرحله ای گرو 35

– یادگیرندگان را طی چهار مرحله از یک یادگیرنده وابسته که نیاز به مربیگری و هدایت دارد به سمت یادگیرنده‌ای هدایت می کند که مستقل بوده و از طریق مربی برانگیخته می شود.

– این مدل بر معلمانی تمرکز دارد که به یادگیرندگان خود برای رسیدن به مراحل کمک می کنند و در آن ویژگیهای معلمان در هر مرحله توصیف شده است (به نقل از نئو و همکارن ، ۲۰۱۱).

Your own
Path to Learn!

مدل یادگیری خودراهبری مرحله ای گرو 36

نمونه ها	معلم	دانش آموز	مراحل
مربیگری با دادن بازخورد سریع، تمرینات سخنرانی برای اطلاعات و غلبه بر مقاومت ها و کاستی ها	مربی	وابسته	مرحله ۱
سخنرانی به همراه بحث های هدایت شده تدوین هدف و راهبردهای یادگیری	برانگیزنده، راهنما	علاقه مند	مرحله ۲
بحث های تسهیل شده به وسیله معلم به مانند بحث های سمیناری، پروژه های گروهی	تسهیل کننده	مشارکت کننده	مرحله ۳
ارائه مقالات، کار فردی یا مطالعه گروهی خودگردانی شده	مشاور	خودراهبر	مرحله ۴

Your own
Path to Learn!

مدل سه مرحله‌ای گریسون

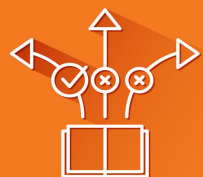
– مدل یادگیری خود راهبر که در اینجا توصیف می شود، شامل سه بعد **خود مدیریتی** (کنترل کار)، **خودنظارتی** (مسئولیت شناختی) و **انگیزش** است.

– ابعاد در اینجا به طور جداگانه مورد بحث قرار می گیرند، اما ارتباط نزدیکی با یکدیگر دارند.

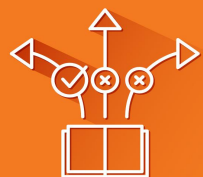
مدل سه مرحله‌ای گریسون

- بعد اول: خودمدیریتی
- خودمدیریتی با مباحث کنترل کار ارتباط دارد. این بعد بر جنبه رفتاری و اجتماعی تمایلات یادگیری تمرکز دارد.
- خودمدیریتی با تعیین هدف های یادگیری و مدیریت منابع یادگیری ارتباط دارد.
- در این روش مدیریت فرایند یادگیری تسهیل می شود و یادگیری مداوم و معنادار تقویت می شود.
- در عین حال به طور عملی خودمدیریتی نمی‌تواند از راهبردهای کنترل شناختی (خودنظارتی) و کنترل خودکاوی (انگیزش و اراده) جدا باشد و برای نشان دادن مدیریت منابع و آنچه که یادگیرندگان در طول فرایند یادگیری انجام می دهند، مورد استفاده قرار می گیرد (عبداللهی، ۱۳۹۳).

مدل سه مرحله‌ای گریسون

- بعد دوم: خودکنترلی یا خودنظارتی
- فرایندهای شناختی و فراشناختی را مورد توجه قرار می دهد که شامل نظارت راهبردهای یادگیری و همچنین توانایی تفکر در مورد شیوه تفکر (برنامه ریزی و اصلاح تفکر مطابق با هدف یادگیری) می باشد.
- خودکنترلی، فرایندی است که از طریق آن یادگیرنده مسئول ساخت ذهنی خود می شود.
- بخش اصلی خود کنترلی شامل ارزیابی کیفیت نتایج یادگیری و شکل دهی راهبردهایی برای فعالیت های یادگیری آتی می باشد
- فرایند های شناختی و فراشناختی به طور درونی در خودنظارتی ساخت ذهنی مشارکت دارند. (عبدالهی، ۱۳۸۳)

مدل سه مرحله‌ای گریسون

- بعد سوم: انگیزش
- انگیزش نقش مهمی را در اقدام و حفظ تلاش برای یادگیری و تکمیل هدف‌های شناختی ایفا می‌کند.
- عوامل انگیزشی تأثیرات عملی زیادی بر انواع فعالیت‌های شناختی دارند که پیش زمینه یادگیری فردی می‌باشند.
- انگیزش باعث ایجاد ارزش و موفقیت در دستیابی اهداف یادگیری در هنگام یادگیری می‌شود و به عنوان واسطه‌ای بین بافت (کنترل) و شناخت (مسئولیت) در طول فرایند یادگیری عمل می‌کند (سیف، ۱۳۹۰).
- عوامل انگیزشی باعث شکل دهی تمایلات می‌شود و سوخت لازم برای مشارکت در کار را فراهم می‌سازد (کورنو، ۱۹۸۹ به نقل از گریسون، ۲۰۱۳).

رفتارهای یادگیری

خودراهبر

بخش هفتم

رفتارهای یادگیری

– دو دسته:

– شناختی: فعالیت های شناختی شامل فرایندهای ذهنی انتخاب، طراحی، سازماندهی، کنترل و پردازش اطلاعات می باشد. جدول زیر فعالیت های رفتاری یا خود مدیریتی را ترسیم کرده است.

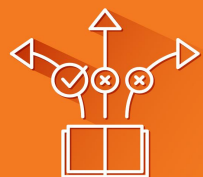
– رفتاری: فعالیت های رفتاری یا رفتارهای خودمدیریتی، شامل انگیزش و اراده، مدیریت زمان و حفظ تلاش و کوشش است.

(عبدالهی، ۱۳۹۳)

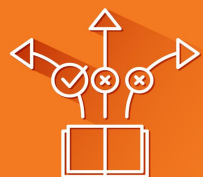
فعالیت های رفتاری یا خودمدیریتی

طبقه بندی فعالیت های رفتاری	نمونه هایی از رفتار
مدیریت زمان	✓ تشخیص زمان مورد نیاز ✓ کنترل زمان ✓ برنامه ریزی برای زمان کافی ✓ تقسیم زمان بر اساس تکالیف
مدیریت تلاش	✓ فراهم کردن محیط مطالعه پر بار ✓ تعیین اهداف یادگیری و پیشرفت ✓ برداشتن اولین قدم ✓ دستیابی به منابع ✓ حفظ توجه و تمرکز
انگیزش	✓ مدیریت توجه و تمرکز ✓ ارزیابی نقاط ضعف و قوت عادات مطالعه ✓ پیگیری فعالیت های مدیریت زمان و مدیریت تلاش

فعالیت های شناختی یادگیری خودراهبر

طبقه بندی فعالیت های شناختی	نمونه های رفتاری
انتخاب	✓ پیدا کردن اطلاعات ضروری و حذف اطلاعات غیر ضروری ✓ یادداشت برداری ✓ برجسته کردن ایده های اساسی
دریافت	✓ اطلاعات قبلی از منابع ✓ استفاده از راهنما و کلیدهای زمینه ✓ کمک گرفتن از منابع و مراجع
تقویت کننده های حافظه	✓ بررسی مواد آموزشی ✓ آزمونهای یادسپار ✓ خودآزمایی ✓ استفاده از راهبردهای مناسب مطالعه
تشریح	✓ قیاس و استعاره ها ✓ تفسیر مطالب ✓ استفاده از نمودارها ✓ استفاده از منابع چندگانه اما مرتبط با موضوع ✓ استفاده از دانش قبلی و...

یادگیری خودراهبر (روش‌های تقویت و عوامل موثر)

بخش هشتم

تقویت؟

- تاکید بر کارآمدی و خودگردانی دانش آموزان به این معناست که به آنها راهبردهای ویژه ای را بیاموزیم و آنها را در این راهبردها مشارکت دهیم تا فرصت هایی از این طریق در آنها ایجاد شود که تصمیمات را از طریق آن بگیرند و مسائل مربوط به خود را بدون اینکه بگوییم چه کاری انجام دهند، به تنهایی در همه اوقات حل کنند.
- برای دانش آموزان راهبردهایی را فراهم سازیم که به آنها کمک کند تا اطلاعات را به طور مؤثر پردازش کنند و خوداتکا باشند و اعتقاد داشته باشند که توانایی موفق شدن را دارند و شاید از همه مهم تر این باشد که به دانش آموزان کمک کنیم که تامل بیشتری بر فرایندهای یادگیری و تفکر خود داشته باشند.

(گردان شکن و همکاران، ۱۳۹۰)

تقویت؟

- وقتی که دانش آموزان در مورد اهداف کار می کنند و خودشان به تدوین هدف می پردازند، مشتاق تر و تأثیرگذارتر به کار وارد می شوند و دستاورد بیشتری نسبت به وقتی که اهداف توسط معلم تعیین می شود، حاصل می گردد (رابرسون، ۲۰۱۱)
- مشارکت یادگیرنده در تصمیم گیری جنبه اساسی دیگر رویکرد یادگیری خودراهبر می باشد. (هوبان، ۲۰۱۵)
- معلمان خود را از تمایل به پیگیری و تصحیح اشتباهات دانش آموزان رها سازند. زیرا این کار معمولاً به خودی خود یک امر تهدید کننده یادگیری محسوب می شود.
- تمرکز بر نقاط قوت یادگیرندگان به جای نقاط ضعف آنان. (بوالهویس، ۲۰۱۳)

تقویت؟

- برای ایجاد عادت خود کنترلی، معلمان نیاز دارند که یادگیرندگان را تشویق کنند تا بر آنچه که انجام داده اند، تأمل کنند و کار خود را مورد بازبینی قرار دهند. (بوالهویس، ۲۰۱۳)
- چون یادگیری خود راهبر بر یادگیری معنادار تأکید دارد، تمپل و رودرو (۱۹۹۵) عقیده دارند که یک رویکرد یادگیری ای مناسب خواهد بود که در آن معلمان مسائل واقعی زندگی را برای اینکه دانش آموزان بر روی آن کار کنند، با خود به سر کلاس بیاورند. این معیار نشان دهنده این است که اگر کارها برای دانش آموزان معنادار باشد، آنها بیشتر مایل به انجام خواهند بود. به یادگیرندگان همچنین باید اجازه داده شود که در مورد چارچوب ها و محدوده ها با معلم مشورت کنند (به نقل از لیننبرینگ و پینتریج ، ۲۰۱۴).

روش‌های تقویت

۱. یادگیری بر اساس حل مسئله (مسئله محور)

– در یادگیری مسئله محور، گروه‌های کوچکی از یادگیرندگان با یکدیگر به بحث می‌پردازند و سعی می‌کنند که مسائل را با کمک فردی که به عنوان تسهیل‌گر یادگیری می‌باشد، حل کنند. برای کمک به تحلیل مسائل، یادگیرندگان مباحث یادگیری موضوعات واقعی یا مفهومی را ایجاد می‌کنند. یادگیرندگان سپس به مطالعه مطالب آموزشی مرتبط با این بحث‌های یادگیری در بین گروه‌های خود می‌پردازند. با مطرح کردن این بحث‌ها درک بهتری از مفاهیم و حقایق برای توضیح مسائل، حاصل می‌شود. (سیف، ۱۳۹۰)

نتایج روش مسئله محور

- یادگیرندگان شکل کاملی از مهارت ها و دانش کاربردی را کسب می کنند.
- یادگیرندگان قادرند که مهارت و دانش خود را به طور مؤثر در بسیاری از موقعیت ها انتقال دهند.
- یادگیرندگان مهارت های یادگیری مستمر را به منظور افزایش یا بهبود سطح دانش خود در زمینه حرفه ای، توسعه می دهند.

روش‌های تقویت

۲. تدریس فرایند محور

– تدریس فرایند محور، تدریسی است که یادگیری مستقل را تسهیل می‌سازد. هدف تدریس فرایند محور ایجاد و تسهیل یادگیری خودراهبر برای یادگیری مادام‌العمر است.

– در یک بررسی (بولهویس، ۲۰۱۳) اصول تدریس فرایند محور به چهار مسئله اصلی طبقه‌بندی شد.

اصول تدریس فرآیند محور

- ۱. حرکت تدریجی به سمت دانش آموز محوری در فرایند یادگیری
- ۲. تمرکز بر تولید دانش در مورد موضوع
- ۳. توجه به جنبه عاطفی یادگیری
- ۴. تلقی فرایند یادگیری و نتایج به عنوان پدیده اجتماعی

عوامل مؤثر

- وجود مشکلی که نیازمند به حل آن باشند (اگران، بلانچارد، وهمبیر، ۲۰۰۰، ون دئور و هاروی، ۲۰۰۵، سعیدنیا، ۲۰۱۱)
- محیط مثبت کلاس درس (ون دئور، ۲۰۰۴، ون دئور و هاروی، ۲۰۰۵).
- مراکزی که آموزش را به سبک کار گروهی انجام می دهند (ون دئور، ۲۰۰۴).
- حضور تکنولوژی یا فناوری (فینو و میشرآء ۲۰۱۳).
- داشتن مهارت های مربوط به سواد رایانه ای دانش آموزی (فینگر و جالز ، ۲۰۱۴)

خودراهبری و تکنولوژی

بخش نهم

اینترنت و SDL

- اینترنت، هم اکنون در حال تغییر کیفیت یادگیری مردم، جمع آوری اطلاعات و جذب دانش است.
- همیسترا ، در مقاله‌ای که انتشار داد به طور خاص به مواردی همچون حضور اینترنت در آموزش کلاسی اشاره نمود و نشان داد چگونه تغییراتی را در کیفیت یادگیری مردم ایجاد کرده است.
- اینترنت به عنوان ماهیت پرجاذبه امروزی اثرات مهمی در رشد و ارتقاء SDL در میان افراد دارد.
- مطالعه بارتلوم (۲۰۱۶) نشان داد افراد با توانایی دسترسی به اینترنت توانستند به موفقیت‌هایی در یادگیری دست یابند.
- در مطالعه مشابه دیگری (لئون، ۲۰۱۳) نشان داد استفاده از فناوری در بالابردن سطح SDL یادگیرندگان اثرگذار بوده است.

(بارتلوم، ۲۰۱۶)

Your own
Path to Learn!

اینترنت و SDL

- کانورسنلی و همکارانش (۲۰۱۴) در نظرسنجی که از معلمان و دانش آموزان به عمل آوردند، اعلام نمودند: دانش آموزانی که از تکنولوژی استفاده نمی کنند در SDL بهتر عمل می کنند.
- بدون حضور فناوری دانش آموزان بیشتر با موضوع یادگیری درگیر خواهند شد و اصولا یادگیری می تواند به طور مستقل و بدون حضور فناوری به شکل مطلوب اتفاق بیوفتد.

فناوری و SDL

– کاراسو (۲۰۱۸)، به متخصصان در امر آموزش توصیه کرده است تا برای پیشبرد امر آموزش، ارتقاء خودراهبری یادگیرندگان و در نهایت بالا بردن عملکرد شغلی کارکنان، استفاده از فناوری را در دستور کار خود قرار دهند.

– علاوه بر این مطالعات دیگری نیز نقش استفاده از فناوری را در ایجاد آمادگی یادگیرندگان برای خودراهبردن در یادگیری نشان داده اند. سروانتوز (۲۰۱۰)، با بکارگیری تلفن همراه و تائو، یانگ، لای و چوو (۲۰۱۸) با استفاده از گوشی های هوشمند در امر آموزش دانش آموزان دبیرستانی، برای گسترش آموزش و گرایش آنان به یادگیری خودگردان گام هایی برداشتند.

فناوری و SDL

- هارتمن، هارپر، البرت، برونینگ، آسکو، مانتی و ماهر (۲۰۱۸)، با یک مداخله‌ی آموزشی آنلاین، این نوع آموزش را در یادگیری خودراهبر اثربخش یافتند.
- لوسی و گاگلیمینو (۲۰۰۴) با بررسی نتایج سی مطالعه در رابطه با نقش فناوری در آموزش اعلام نمودند، **بهترین راه موفقیت در یادگیری الکترونیکی**، بالابردن آمادگی افراد در جهت خودراهبری در یادگیری است، بکارگیری فناوری در امر یادگیری، می تواند موجبات کسب مهارتهایی در خودگردانی یادگیری و نیز خودتنظیمی گردد.

پژوهش‌ها

بخش دهم

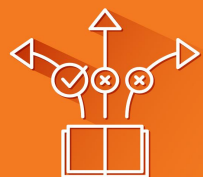
پژوهش‌های مرتبط

- پژوهش‌های انجام شده در این زمینه حاکی از آن است که گرایش به سمت خودراهبر شدن یادگیرندگان روندی صعودی داشته است.
- در مرور پیشینه‌ی پژوهش‌های مربوطه به نظر می‌رسد بخشی از جذابیت‌های یادگیری خودراهبر به این مسئله برمی‌گردد که این شیوه‌ی یادگیری با ایده‌های غربی مربوط به دموکراسی فردیت‌گرایی و برابری همخوانی دارد و شرطی لازم برای یادگیری مادام‌العمر محسوب می‌شود (یوسفی و گردانشکن، ۲۰۱۱).
- برخی پژوهش‌ها (چاکاوارائی، ونگاتاسالو، ۲۰۱۸)، ویژگی‌های شخصیتی را در آمادگی افراد برای خودراهبر شدن دخیل دانسته‌اند.

پژوهش‌های مرتبط

- در بعضی محیط‌ها، یادگیری خودراهر به عنوان شاخصی برای اندازه‌گیری میزان قدرت و توانایی محیط‌های یادگیری در جهت تسهیل خودگردان کردن فرایند یادگیری به کار می‌رود. (دین، هارن، و رشید، ۲۰۱۸)
- همچنین این عقیده در حال شکل گرفتن است که، سبک یادگیری خودراهر به عنوان مطلوب‌ترین روش برای گسترش زبان آموزی باید در سطح جهانی مورد استفاده قرار گیرد. (هاوکینز، ۲۰۱۸)

نقش آموزش‌های شناختی و فرا شناختی

- گلدن (۲۰۱۵) با بکارگیری استراتژی‌های فراشناختی، به افزایش خودراهبری در یادگیری ریاضیات دانش‌آموزان دست یافت.
- نسیم و همکاران (۱۳۹۴) و نادی و همکاران (۲۰۱۵) نیز اثر بخشی آموزش راهبردهای شناختی و فراشناختی را در ایجاد آمادگی دانشجویان در یادگیری خودراهبر به اثبات رسانده‌اند.
- گردانشکن، یارمحمدیان و عجمی (۲۰۱۰) نقش و اثربخشی مثبت آموزش راهبردهای فراشناختی را بر خودراهبری یادگیرندگان مورد مطالعه قرار داده بود.

اثر آموزش مدیریت زمان بر یادگیری خودراهبر 63

– در پژوهشی که کریمی (۲۰۱۷) بر روی دانش آموزان دبیرستانی انجام داد، نشان داد با آموزش مدیریت زمان، برنامه ریزی و هدف گذاری در زندگی تحصیلی می توان گام هایی در جهت خود راهبر شدن دانش آموزان در امر یادگیری برداشت. و شرایطی برای افزایش خودمدیریتی، خود کنترلی و علاقه مندی دانش آموزان به یادگیری فراهم نمود.

Your own
Path to Learn!

اثر عقاید شخصی بر یادگیری خود راهبر

– برخی از مطالعات مانند آنچه نادی (۱۳۹۷) در گروه دانشجویان مورد مطالعه قرار داد، عقاید معرفت شناختی را در میزان گرایش به راهبری خود راهبر در میان یادگیرندگان موثر یافت.

رابطه آن با احساس خودکارآمدی، رضایت شغلی 65

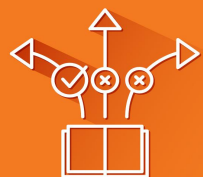
و رضایت از زندگی

- شاه طالبی (۲۰۱۸) در مطالعه خود به رابطه مثبت خودکارآمدی و خودراهبری اذعان داشته و سواد اطلاعاتی یادگیرندگان و احساس خودکارآمدی را در گرایش به خود راهبری در یادگیری موثر یافت.
- صادقی و خلیلی (۱۳۹۵) در پژوهش خود نقش مثبت یادگیری خودراهبر را در میزان رضایت از زندگی، نشاط و سرزندگی دانشجویان بررسی کرد.
- اسپیلر (۲۰۰۱) نیز به رضایت از زندگی و جواد رضایی و صالح زاده (۲۰۱۳)، به رضایت شغلی ناشی از خودراهبری در یادگیری اذعان داشته اند.

Your own
Path to Learn!

- سعید، نسیم؛ مهربابی، مانوش. (۱۳۹۲). اثربخشی آموزش راهبردهای شناختی و فراشناختی بر تقویت این راهبردها، آمادگی یادگیری خود راهبر و خودکارآمدی دانشجویان. مجله مديا، ۴، ۳. ص ۲۹-۳۹.
- یوسفی، علیرضا؛ گردانشکن، مریم (۱۳۹۳). ارتباط یادگیری خودراهبر با انگیزش تحصیلی دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان. مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی، ۱۴، ۱۲، ص ۱۶۷-۱۶۰.
- سیف، ع. (۱۳۹۰). روانشناسی پرورشی (روانشناسی یادگیری و آموزش). تهران: مؤسسه انتشارات آگاه.
- نسیم، علی نژاد، مهرانگیز، گودرزی، ماندانا. (۱۳۹۴). اثربخشی آموزش راهبردهای شناختی، فراشناختی بر آمادگی یادگیری خودراهبر دانشجویان، مجله بین رشته ای یادگیری مجازی در علوم پزشکی (۱). ۲۹-۴۷.
- صادقی، مسعود، خلیلی گشنیگانی، زهرا (۱۳۹۵). نقش ابعاد یادگیری خودراهبر در پیش بینی سرزندگی تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی لرستان.
- بهرنگی، محمدرضا؛ مرادی، امیر. (۱۳۹۴). بررسی تأثیر تدریس مکاتب فلسفه تربیت با الگوی مدیریت آموزش بر یادگیری خودراهبر دانشجویان دانشگاه پیام نور. فصلنامه رهبری و مدیریت آموزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار. ۹، ۳. ص ۳۹-۵۸.

- نادی، محمدعلی، مشفق، زهت الزمان، امینی، مرتضی (۱۳۹۷). رابطه اکتشافی بین عقاید معرفت شناختی و یادگیری خودراهبر در بین دانشجویان پرستاری. مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی ۱۸(۴)، ۱۲-۲۴.
- گردان شکن، م؛ یوسفی، ع. (۱۳۹۰). «مروری بر توسعه یادگیری خودراهبر»، مجله آموزش در علوم پزشکی، ویژه نامه توسعه آموزش (۵) ۱۰. صص ۷۷۶-۷۸۳.
- عبدالهی، ب. (۱۳۹۳). یادگیری خودراهبری در آموزش و بهسازی منابع انسانی. فصلنامه مدیریت بر آموزش انتظامی، شماره ۱، ص ۱۶۴-۱۴۷.
- وثاقي، حبيبہ. (۱۳۸۱). بررسی رابطه بین یادگیری خود راهبری با پیشرفت تحصیلی دانشجویان کارشناسی و کارشناسی ارشد. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه تبریز.
- میرزایی، ن. (۱۳۹۱). «نظریه های یادگیری بزرگسالان، گزارش طرح پژوهشی مصوب دانشگاه آزاد اسلامی خوراسگان.
- کاظمی، حسین؛ امیدی نجفآبادی، مریم. (۱۳۹۰). عوامل مؤثر بر میزان آمادگی یادگیری خود راهبر دانشجویان دانشکده کشاورزی واحد علوم تحقیقات تهران. مجله پژوهشهای ترویج و آموزش کشاورزی، ۵، ۴. ص ۲۶-۱۹.

- Hiemstra, R. & Brockett, r. (2012). From behaviorism to humanism: Incorporating Self-direction in learning concepts in to the instructional design process, university of Oklahoma.
- Hiemstra, R. & Brockett, r. (2013). From behaviorism to humanism: Incorporating Self-direction in learning concepts in to the instructional design process, university of Oklahoma.
- Bartholomew, S. (2016). A mixed-method study of mobile devices and student self-directed learning and achievement during a middle school STEM activity. Utah State University.
- Hoban JD, Lawson SR, Mazmanian PE, Best AM, Seibel HR. (2015). The Self-Directed Learning Readiness Scale: a factor analysis study. Med Educ. 39(4):370-379.

- Nadi, Gardankeshan, Golparvar, M. (2015). the Effect of Critical Thinking, Problem Solving and Metacognition on Self-directed Learning in Students. Research in Curriculum Planning, 2 (1), 53-61.
- Brockett, R. G., & Hiemstra, R. (1991). Self-direction in adult learning: Perspectives on theory, research, and practice (Vol. 20). London: Routledge.
- Elinger M. (2014). The Self-directed learning handbook: Challenging adolescent students to excel.1st ed. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Norman G. (2012). The adult learner: a mythical species. Academic Medicine. 74(8):886-889.
- Van Deur, P. (2004). Gifted primary students' knowledge of self-directed learning. International Education Journal, 4(4), 64-74.
- Van Deur, P., & Murray-Harvey, R. (2005). The inquiry nature of primary schools and students' self-directed learning knowledge. International Education Journal, 5(5), 166 -177.

- Saeednia, Y. (2011). Self-Directed Learning among Children of Ages Nine to Eleven in Tehran Generating a Persian Version of SDLR-ABE. Online Submission.<http://eric.ed.gov/?id=ED526802>.
- Jiau, H. C., Chen, J. C., & Ssu, K. F. (2009). Enhancing self-motivation in learning programming using game-based simulation and metrics. IEEE Transactions on Education, 52(4), 555-562.
- Knowles, M. (1975). Self-directed learning: A guide for learners and teachers. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall Cambridge.
- Garrison DR. (2013). Self-directed learning: toward a comprehensive model: In Adult Education Quarterly fall. 48 (1): 18-31.

- Gordanshekan, M., Yarmohammadian, M. H., & Ajami, S. (2010). The Effect of Teaching Meta-cognition Package on Self-Directed Learning in Medical Records Students of Isfahan University of Medical Sciences. Iranian Journal of Medical Education, 10(2). 131-140.
- Shah Talebi, F. (2018). The relationship between self-directed learning, self-efficacy and information literacy with its disposable behaviour. Research in Curriculum Planning, 2(29), 148-161.
- Schillereff, M. (2001). Using inquiry-based science to help gifted students become more self directed. Primary voices k-6, 10(1), 28.
- Hawkins, M. W. (2018). Self-Directed Learning as Related to Learning Strategies, Self Regulation, and Autonomy in an English Language Program: A Local Application with Global Implications. Studies in Second Language Learning and Teaching, 8(2), 455-469.

- Lucy, M., & Guglielmino, P. J. (2004). Becoming a more self-directed learner. Getting the most from online learning, 25-38.
- Tao, Z., Yang, X., Lai, I. K. W., & Chau, K. Y. (2018, July). A Research on the Effect of Smartphone Use, Student Engagement and Self-Directed Learning on Individual Impact: China Empirical Study. In 2018 International Symposium on Educational Technology (ISET (pp. 221-225). IEEE.
- Caruso, S. J. (2018). Toward Understanding the Role of Web 2.0 Technology in Self-Directed Learning and Job Performance. Contemporary Issues in Education Research, 11(3), 89-98.
- Cervantez, V. A. (2010). The Influence of Classroom Community and Self-Directed Learning Readiness on Student Retention in Online Distance Courses.

- Din, N., Haron, S., & Rashid, R. M. (2018). Self-Directed Learning Improves Quality of Life. *Journal of ASIAN Behavioural Studies*, 3(10), 154-161.
- Yousefy A, Gordanshekan, M. (2011). A Review on development of Selfdirected learning. *Iran J Med Educ.*, 10 (5): 776-83. (Persian).
- Chakkaravarthy, K., Ibrahim, N., Mahmud, M., & Venkatasalu, M. R. (2018). Predictors for nurses and midwives' readiness towards self-directed learning: An integrated review. *Nurse education today*.
- Hartman. N. D., Harper, E. N., Leppert, L. M., Browning, B.M., Askew, K., Manthey, D. E., & Mahler, S. A. (2018). A multidisciplinary self-directed learning module improves knowledge of a quality improvement instrument: the HEART Pathway. *Journal for Healthcare Quality*, 40(1), e9-e14.

- Fingar KR, Jolls T. Evaluation of a school-based violence prevention media literacy curriculum. Culture of Communication. 2014; 20(3):183-90.
- Saeednia, Y. (2011). Self-Directed Learning among Children of Ages Nine to Eleven in Tehran Generating a Persian Version of SDLR-ABE. Online Submission.<http://eric.ed.gov/?id=ED526802>.
- Agran, M., Blanchard, C., & Wehmeyer, M.L. (2000). Promoting transition goals and self determination through student self-directed learning: The self-determined learning model of instruction. Education and Training in mental retardation and developmental disabilities, 351-364.
- Bolhuis, S. (2013). Towards Active and self-directed learning. Preparing for lifelong learning, with referenc to dutch scondaey Education. Paper presented at the annual Meeting of the American Education Reserch Association, New York, 8-12.

- Linnenbrink EA, Pintrich PR(2012). The role of self-efficacy beliefs in student engagement and learning in the classroom. Reading and writing Quarterly: Overcoming Learning Difficulties; 19(2): 119-137.
- Roberson DN. (2005). Self-directed learning-past and present ERIC Document; NO.ED490435.[cited 2011 Mar 26] Available from: <http://www.eric.ed.gov/PDFS/ED490435.pdf>.
- Ngeow K, Kong Y. (2011). Learning to learn: Preparing teachers and students for problem-based learning [ERIC digest]. Bloomington, IN: ERIC Clearinghouse on Reading, English, and Communication, ERIC Document Reproduction Service. No.ED457524[Cited 2011 Mar 16]. Available from:<http://www.ericdigests.org/2002-2/problem.htm>.
- Norman G. (2012). The adult learner: a mythical species. Academic Medicine. 74(8):886-889.

- Saks, K., & Leijen, A. (2014). Distinguishing Self-directed and Self-regulated Learning and measuring them in the E-learning Context. *Procedia Social and Behavioural Sciences*, 112, 190-198.
- Cosnefroy, L., & Carre, P. (2014). Self-regulated and self-directed learning: why don't some neighbours communicate? *International Journal of Self-Directed Learning*, 1. 11(2), 1-12.
- Mifflin BM, Campbell CB, Price DA. (2014). A conceptual framework to guide the development of self-directed, Lifelong learning in problem-based medical curricula. *Med Educ*. 34(4): 299-306.
- Oddi LF. (2015). Development and validation of an instrument to identify self -directed continuing learners. *Adult Education Quarterly*; 36(2): 97-107.

- Dornan T, Hadfield J, Brown M, Boshuizen H, Scherpbier A. (2012), How can medical students learning in a self-directed way in the clinical environment? design-based research. Med Educ. 39(4):356-364.
- Miller CA, Fitch T, Marshall JL. (2010). Locus of control and at-risk youth: A comparison of regular education high school students and students in alternative schools. 123(3): 548-552: Retrieved June 15, 2006 from Expanded Academic ASAP database. [Cited 2011 Mar 16]. Available from.
- Fisher M, King J (2013). The Self-Directed Learning Readiness Scale for nursing education revisited: a confirmatory factor analysis. Nurse Educ Today. 30(1): 44-8.
- Liu, M., Scordino, R., Geurtz, R, Navarrete, C., Ko, Y., & Lim, M. (2014). A look at research on mobile learning in K-12 education from 2007 to the present. Journal of Research on Technology in Education, 46(4), 325-372. doi:10.1080/15391523.2014.925681.

